

3. Ukrainian hotels located in war zones ask the world for support and launch the action “Visit Ukraine in the Future”. URL: <https://visitukraine.today/blog/214/ukrainian-hotels-located-in-war-zones-ask-the-world-for-supportand-launch-the-action-visit-ukraine-in-the-future>

УДК 338:504.06

Паламарчук Валентина Андріївна,
аспірантка кафедри управління та смарт-інновацій,
Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОМЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність дослідження обумовлена тим, що в умовах щорічного збільшення забруднення навколишнього середовища виробничими відходами підприємств, порушення стійкості еколого-економічної системи, виникає необхідність комплексного дослідження складної, багатофакторної проблеми управління стійким розвитком підприємства. Забезпечення стійкого розвитку передбачає здійснення змін у підходах до управління, застосування новітніх методів управління процесами використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища, інструментів адаптації підприємств до умов зовнішнього середовища. Мета роботи полягає в тому, щоб обґрунтувати та сформулювати оптимальну структурну модель екоменеджменту в системі управління сталим розвитком підприємства. Особливості системи екоменеджменту та перспективи впровадження розглянули у своїх наукових працях Варламова І. С. [1], Годлевська М. М. та Харченко Т. Б. [3] та інші.

Зокрема, у своїх наукових дослідженнях Касич А. та Вохоцька М. [4, 5] розглядали особливості управління сталим розвитком підприємства.

Забезпечення стійкого розвитку є невід'ємною складовою успіху кожного підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Зокрема, управління стійким розвитком потребує постійної посиленої орієнтації на соціально-економічне зростання, і, як результат, підвищення ефективності функціонування. Сучасні умови ведення бізнесу вимагають від усіх учасників господарських відносин запровадження нових інноваційних підходів до своєї діяльності, а також зміни ціннісної орієнтації власної діяльності. Нині, ставши на шлях сталого розвитку, українські підприємства вдаються до нових методів управління, що передбачають не тільки впровадження інновацій, переосмислення стратегії власної діяльності, а й запровадження екологічно орієнтованого менеджменту, основною ціллю якого є пошук нових шляхів і підходів до мінімізації антропогенного впливу на навколишнє середовище.

Екологічний менеджмент – це тип управління, зорієнтований на формування і розвиток екологічного виробництва та екологічно якісної життєдіяльності людей, з метою збереження навколишнього природного середовища, забезпечення здоров'я населення та економного використання ресурсів. Тобто екологічний менеджмент передбачає виконання завдань та отримання результатів, що охоплюють екологічні аспекти діяльності підприємства, питання контролю впливу на навколишнє середовище. Окрім того, його слід розглядати як частину загальної системи управління, що включає організаційну структуру, діяльність з планування, обов'язки, відповідальність, методи та методики, процеси і ресурси для формування, аналізу, актуалізації та реалізації екологічної політики підприємства.

Розглядаючи сталий розвиток підприємства в умовах обмеженості природних ресурсів, то механізм управління повинен включати такі елементи: оцінка процесів, що тривають на підприємстві, з погляду його сталого

розвитку; вибір стратегічного екологічно відповідального напрямку розвитку підприємства; визначення додаткових тактичних пріоритетів сталого розвитку; оцінка стратегічного й тактичного напрямків розвитку з позиції його сталості. Взаємопов'язаність і ефективність реалізації зазначених етапів дозволяє сформулювати уявлення про місце екоменеджменту в системі стійкого розвитку підприємства.

Екологічне управління передбачає чотирирівневу структуру: аналіз екологічних проблем та вияв найгостріших з них; визначення екологічно зберігаючих цілей та планування основних заходів для їх досягнення; реалізація заходів; аналіз, оцінка ефективності запропонованих заходів, виявлення шляхів удосконалення екологічної політики. Розробка і впровадження системи екологічного управління дозволяє підприємству досягти раціонального використання природних ресурсів та економити їх, зокрема всі види енергії, виробляти екологічно чисті продукти, звести до мінімуму вплив на навколишнє середовище, покращити імідж підприємства і, як наслідок, збільшити його конкурентоспроможність, скоротити витрати, пов'язані з виникненням аварійних ситуацій та штрафних санкцій за рахунок визначення і постійного контролю всіх екологічних аспектів підприємства [2]. Тобто, екологічний менеджмент є невід'ємною ланкою в управлінні сталим розвитком підприємства, який включає економічну, соціальну та екологічну складові.

Отже, екологічне управління – це запорука здорового навколишнього середовища, основа сталого розвитку підприємств та в кінцевому результаті усієї України. Ефективно діюча система екологічного менеджменту, завдання якого полягає у пошуку нових шляхів і підходів до вирішення екологічних проблем, має забезпечити мінімізацію витрат підприємства, та, як наслідок, підвищення його конкурентоспроможності.

Література

1. Варламова І. С. Система екологічного менеджменту на металургійних підприємствах в умовах ринкової економіки. Інвестиції: практика та досвід № 6/2009, с. 42-44
2. Впровадження систем екологічного управління – нагальна вимога часу. Управління екології та природних ресурсів. URL: <http://ecoternopil.gov.ua/index.php/362-ekolog-upravlinnya>
3. Харченко Т. Б., Годлевська М. М. Перспективи впровадження екологічного менеджменту на українських підприємствах. URL: <https://www.ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.04.11.html>
4. Kasych A., Vochozka M. Methodological support of the enterprise sustainable development management. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2018. №1. С.371-381.
5. Kasych A., Vochozka M. (2019). The Choice of Methodological Approaches to the Estimation of Enterprise Value in Terms of Management System Goals. *QUALITY Access to Success*, Vol. 20, No. 169/ April 2019, pp. 3-9.

УДК 338.2+336.6

Платухін О. Г.
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПИТАНЬ РОЗВИТКУ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Актуалізація питань розвитку ризик-орієнтованого управління суб'єктами господарювання має особливе значення, особливо в умовах SARS-CoV-2 (COVID – 19). Посилення уваги до пошуку інструментів ризик-орієнтованого